

De Slechtvalk op de Dikke toren in Zierikzee 2008-2009

Geschreven door: Judith Mellenberg (judith71@zeelandnet.nl)

Ook dit jaar, voor de 11^e achtereenvolgende keer, overwinterde er weer een Slechtvalk op de Dikke Toren in Zierikzee. De Slechtvalk arriveerde bijzonder vroeg: 1 september (een mooier verjaardagscadeautje kon ik mij niet wensen). Op 5 september werden door ondergetekende en Paul Feil zelfs 2 Slechtvalken waargenomen. Het waren een wijfje en een mannetje. Het wijfje zat op de toren en het mannetje vloog net weg. Wat later op de avond liepen we bij de Dikke Toren en toen kwamen ze beiden aanvliegen. Dat was tevens de laatste keer dat we twee exemplaren zagen.

Oorsprong

De Slechtvalk die hier bleef, had een aluminium ring aan de rechterpoot. Op 6 november is het me gelukt om de ring af te lezen. Het nummer was D 172986. Er stonden ook nog kleine lettertjes op, maar die kon ik met de telescoop niet lezen. Via www.waarneming.nl ben ik erachter gekomen dat het een Finse ring was en dat de kleine lettertjes waarschijnlijk samen "mus.zool.helsinki" vormden. Ik heb contact opgenomen met het Zoologisch museum in Helsinki en een dag later had ik al een mail terug. Het betrof een wijfje, geringd in Simo. Dat is een plaats in Finland, in het gedeelte dat onder Lapland valt. Ze was geringd als nestjong op 8 juli 1998 en ze woog toen 870 gram. De afstand van Simo naar Zierikzee is 1987 km. Ze is dus al ruim 10 jaar oud. Gijs van den Ende (die ook altijd nauw betrokken is bij de Slechtvalken van de Dikke Toren) en ik hebben besloten om deze Slechtvalk de naam Saami te geven. Dat is de naam van het Lapse volk.

Het feit dat Saami uit Finland komt, verklaart wel één en ander. In Finland broeden veel Slechtvalken op de grond, omdat daar niet altijd hoge kliffen aanwezig zijn. Het is ook bekend dat Slechtvalken die geboren zijn in een nest in een boom, zelf eerder geneigd zijn om in een boom te gaan broeden. Wellicht zorgt het feit dat Saami misschien geboren is in een nest op de grond ervoor, dat ze op de Dikke toren ook heel vaak laag zat. Dit in tegenstelling tot de Slechtvalk van het jaar ervoor. Die zat altijd heel erg hoog. Doordat ze vaak laag zat, heb ik haar diverse keren geweldig goed kunnen zien door de telescoop. Elk detail was zichtbaar.

Prooien

Ook dit jaar is er weer gezocht naar prooiresten (tabel 1). Er vallen een paar dingen op. Het duurde heel erg lang voor ik

Soort	Aantal
Geoorde fuut <i>Podiceps nigricollis</i>	3
Wintertaling <i>Anas crecca</i>	4
Waterhoen <i>Gallinula chloropus</i>	2
Scholekster <i>Haematopus ostralegus</i>	1
Kluut <i>Avocetta recurvirostra</i>	1
Kanoet <i>Calidris canutus</i>	2
Goudplevier <i>Pluvialis apricaria</i>	5
Houtsnip <i>Scolopax rusticola</i>	2
Houtsnip? <i>Scolopax rusticola?</i>	2
Stadsduif <i>Columba livia forma domestica</i>	18
Zanglijster <i>Turdus philomelos</i>	1
Merel <i>Turdus merula</i>	2
Kauw <i>Corvus monedula</i>	1
Zwarte Kraai <i>Corvus Corone</i>	2
Vogel onbekend <i>Aves indet.</i>	2
Totaal	48
<i>Niet opgegeten</i>	7

Tabel 1. Prooiresten van een Slechtvalk *Falco peregrinus* gevonden onder de Dikke Toren en geslagen in en om Zierikzee in de winter 2008/09. Het totaal gewicht aan gevonden prooi bedroeg 14.674 g, waarvan 2002 g (7 prooien) niet werd opgegeten.

Het 10 jaar oude Finse vrouwtje Slechtvalk dat in de winter van 2008/09 heeft overwinterd op de Dikke Toren van Zierikzee. De foto werd is op 10 september 2008 door Gijs van den Ende.

de eerste prooiresten vond. Vanaf half september vond ik sporadisch enkele prooiresten. Hierbij kun je denken aan een enkele poot of een vleugeltje. Pas vanaf november, werden er wat frequenter prooiresten gevonden. Ook bleek Saami een voorkeur voor duiven te hebben. Het aantal gevangen duiven oversteeg de andere prooien enorm. Het aantal duiven is in procenten 37,5% van alle prooien. Wat ook opvalt, is dat het totaal aantal prooien hoger is dan vorig jaar (39 prooien) en het jaar daarvoor (33 prooien). Het aantal niet opgegeten prooien is echter weer een stuk lager dan vorig jaar (30,8%) en het jaar daarvoor

(30,3%). Hieruit blijkt dat Saami minder gevangen voedsel verloren liet gaan. Ook waren er deze winter bijzonder weinig kraaiachtigen rond de toren.

Nachtvluchten

Dit jaar ben ik ook enkele keren 's avonds naar de toren gegaan. Op 18 oktober heb ik drie prooivluchten gezien. De eerste twee keren waren niet succesvol. De derde keer heb ik haar niet zien terugkeren. Ik heb haar nog andere keren 's avonds op de trans zien zitten. Ze zat meestal op de noordoostelijke hoek. Ik ben op de dag waarop ik de ring heb kunnen aflezen, ook 's avonds nog wezen kijken. Ik heb toen geen prooivluchten gezien, maar wel een ransuil die even voorbij kwam vliegen en achter de toren verdween. Het totale aantal zichtwaarnemingen bedroeg 30.

Kortom, weer een boeiend Slechtvalkenseizoen. Hopelijk heeft Saami een veilige vlucht naar het noorden en komt zij, of een andere Slechtvalk, volgend najaar weer naar de Dikke Toren!

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar Paul Feil en Gijs van den Ende voor het verzamelen en helpen met determineren.